

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG**

NGUYỄN HÀ THANH

**DAY HỌC PIANO PHỔ CẤP CHO HỌC VIÊN
TRUNG CẤP THANH NHẠC TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC
VĂN HÓA NGHỆ THUẬT QUÂN ĐỘI**

**TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ
LÝ LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP DAY HỌC ÂM NHẠC
KHÓA 14 (2019-2021)**

Hà Nội, 2022

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TW**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Kiều Trung Sơn

Phản biện 1: TS. Đỗ Thị Thanh Nhân

Phản biện 2: PGS.TS. Nguyễn Đăng Nghị

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

Vào ngày 06 tháng 04 năm 2022

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Tại Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội, môn Piano là một môn học bắt buộc đối với các học viên chuyên ngành thanh nhạc. Trong chương trình đào tạo, song song với việc học chuyên ngành thanh nhạc, học viên còn được học các môn bổ trợ như xướng âm, hòa thanh, đặc biệt là piano phổ cập, một môn học quan trọng không kém chuyên ngành, bởi vì giúp học viên có khả năng tự luyện tập các dạng bài piano cơ bản, trau dồi thêm kiến thức âm nhạc, phát triển tư duy âm nhạc, cảm thụ âm nhạc. Thông qua việc học piano, học viên có thể nắm rõ và phân tích được các bè trong các tác phẩm thanh nhạc, tự đệm hát các ca khúc và trong trường hợp cần thiết có thể dịch giọng phần đệm cho phù hợp với giọng hát thực tế.

Trong tình hình thực tiễn biến đổi đa chiều về mọi mặt trên toàn xã hội như hiện nay, giáo dục đào tạo học viên các khoa nói chung và học viên khoa thanh nhạc nói riêng đang chịu những tác động không nhỏ. Vì vậy, khoa Thanh nhạc Trường Đại học VHNT Quân đội đang nỗ lực phấn đấu xây dựng một nền giáo dục đạt trình độ tiên tiến trong khu vực, tạo ra nguồn nhân lực có chất lượng cao cho thị trường lao động trong nước và quốc tế. Để đạt được những mục tiêu trên, đòi hỏi khoa phải có sự đổi mới mạnh mẽ về cả chất và lượng. Trong đó, việc nghiên cứu, cải tiến, đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao chất lượng các môn học nói chung và môn piano phổ cập nói riêng cho học viên chuyên ngành thanh nhạc là việc làm cần thiết không thể thiếu.

Qua thực tế khảo sát tại khoa Thanh nhạc trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội cho thấy, học viên trung cấp thanh nhạc đã đạt được những kết quả nhất định trong học môn Piano phổ cập, một số học viên đã có thể chơi được các bài piano sơ giản và biết cách vận dụng những kiến thức đã học được thông qua việc học môn piano phổ cập vào thực tiễn khi ra trường như đàn một số mẫu luyện

thanh, đệm các ca khúc trong nước cũng như ca khúc nước ngoài.

Tuy nhiên nhìn chung hiệu quả, chất lượng đào tạo môn Piano chưa được như mong muốn. Có thể do nhiều nguyên nhân, chẳng hạn, học viên chưa thực sự hứng thú với môn piano, coi piano chỉ là môn phụ; cơ sở vật chất còn chưa đáp ứng đủ, phòng học và nhạc cụ chưa đủ để phục vụ nhu cầu dạy và học; chương trình và phương pháp giảng dạy của giảng viên chưa thực sự phù hợp. Trong số các nguyên nhân đó, chương trình học và phương pháp giảng dạy của giảng viên mang tính quyết định.

Là một học viên đã học tập chuyên ngành Piano tại trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội, cùng với quá trình tìm hiểu, tham khảo ý kiến của giảng viên trực tiếp giảng dạy môn Piano phổ cập cho học viên trung cấp thanh nhạc, tôi nhận thấy việc dạy và học môn piano phổ cập là một hoạt động quan trọng trong quy trình đào tạo học viên thanh nhạc, cần có những đổi mới để nâng cao chất lượng dạy học, làm sao để học viên tích cực hơn trong học tập piano.

Từ những lý do trên, tôi chọn đề tài ***Dạy học piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc tại Trường Đại học Văn hoá Nghệ thuật Quân đội*** cho Luận văn tốt nghiệp chuyên ngành Thạc sĩ Lý luận và Phương pháp dạy học Âm nhạc.

2. Lịch sử nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi có tìm hiểu một số công trình cũng như các giáo trình giảng dạy piano liên quan đến đề tài của các tác giả như:

Hà Mai Hương (2016), luận án tiến sĩ Âm nhạc học *Vai trò của piano trong nâng cao mặt bằng kiến thức chung của các cơ sở đào tạo Âm nhạc chuyên nghiệp Việt Nam*, Trung tâm thông tin và thư viện, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam. Trong luận án của Hà Mai Hương bàn về vai trò của piano đối với các chuyên ngành âm nhạc, những phân tích có tính thực tiễn đối với chúng tôi trong việc viết luận văn.

Nguyễn Trung Kiên, *Phương pháp sư phạm Thanh nhạc* (Viện Âm nhạc xuất bản năm 2001) - Tài liệu giảng dạy dành cho hệ đại học. Tác giả đã nhận định rằng piano không chỉ đơn thuần đóng vai trò hỗ trợ mà thực sự là một môn học để Thanh nhạc phát triển.

Để làm sáng tỏ về vấn đề lý luận dạy học, chúng tôi cũng nghiên cứu thêm về một số tài liệu liên quan. Trong cuốn *Phương pháp dạy học truyền thống và đổi mới* (Nxb Giáo dục - 2008).

Cuốn *Nghệ thuật và khoa học dạy học* (Nxb Giáo dục Việt Nam - 2011) của tác giả Robert J. Marzano, đã đưa ra quan điểm: "... một nền giáo dục tiên tiến không đặt trọng tâm vào việc giúp người học tiếp thu các tri thức khoa học mà nhà trường đưa lại cho họ. Ngược lại, mục tiêu của nền giáo dục đó là giúp người học nhận ra được những năng lực trí tuệ của mình để đi tìm tiếp những lời giải cho những vấn đề chưa hẳn hoàn toàn đã biết theo con đường phù hợp nhất với năng lực trí tuệ của cá nhân...".

Ngoài ra, còn có những công trình nghiên cứu khác như: Luận án tiến sĩ *Sự phát triển nghệ thuật Piano Việt Nam - năm 2008* (Hà Nội) của tác giả Nguyễn Minh Anh. Luận văn thạc sĩ nghệ thuật *Giảng dạy các tác phẩm phức điệu trong đào tạo piano tại trường Đại học VHNT Quân Đội* (Nhạc viện Hà Nội) - năm 2019 của tác giả Lê Nguyễn Trúc Vy. Luận văn thạc sĩ *Dạy học đàn phím điện tử cho sinh viên Âm nhạc tại Trường Đại học VHNT Quân đội - năm 2016* (Hà Nội) của tác giả Hồ Hữu Thái... và một số luận văn thạc sĩ nghiên cứu về việc giảng dạy Piano khác.

Các tài liệu nói trên cho thấy Piano có vai trò quan trọng trong việc củng cố và phát triển nền tảng kiến thức nghệ thuật cơ bản cho các ngành nghệ thuật nói chung và ngành thanh nhạc nói riêng. Tuy nhiên hiện nay piano đang là một môn học bị xem nhẹ đối với các đối tượng khác ngoài đối tượng học piano chuyên nghiệp.

Hiện nay, hầu như chưa có một tài liệu nào đề cập đến vấn đề dạy piano phổ cập, điều này đã tạo ra những khó khăn nhất định cho tác giả khi đưa ra các đánh giá về các vấn đề có liên quan. Tuy nhiên,

bản thân từng là một sinh viên chuyên ngành piano, cùng với việc quan sát, tham khảo chương trình giảng dạy cũng như trao đổi, học hỏi những kinh nghiệm từ giảng viên trực tiếp giảng dạy môn piano phổ cập và các giảng viên piano dày dặn kinh nghiệm tại trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội cũng như tham khảo ý kiến từ các nhà giáo ở một vài cơ sở đào tạo nghệ thuật khác, bản thân đã thu được những kiến thức quý báu để lấy đó làm cơ sở cho việc nghiên cứu và thực hiện đề tài của mình, là đề tài chưa có ai nghiên cứu và biên soạn.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Đề tài hướng tới đề xuất các biện pháp dạy học môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc tại Trường Đại học VHNT Quân đội, góp phần nâng cao chất lượng dạy học.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Nghiên cứu các khái niệm liên quan, vai trò của học đàn piano đối với ngành Trung cấp Thanh nhạc làm cơ sở lý luận cho đề tài.

Đánh giá thực trạng dạy học môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc tại Trường Đại học VHNT Quân đội làm cơ sở thực tiễn cho đề tài.

Đề xuất một số biện pháp dạy học môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc tại Trường Đại học VHNT Quân đội.

Thực nghiệm sư phạm để kiểm chứng tính khả thi của các biện pháp được đề xuất.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Các biện pháp dạy học môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc, Trường Đại học VHNT Quân đội.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu trong phạm vi chương trình môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc, Trường Đại học VHNT Quân đội.

Thời gian nghiên cứu của luận văn từ năm 2019 - 2021.

5. Phương pháp nghiên cứu

Đề tài sử dụng các phương pháp chủ yếu sau:

Phương pháp nghiên cứu lý thuyết: Suru tầm tài liệu, sách báo, mạng internet, phân tích, so sánh và tổng hợp. Phương pháp này được sử dụng khi nghiên cứu các khái niệm liên quan đến luận văn, về đàn piano, các phương pháp dạy học piano, chương trình, giáo trình dạy học piano phổ cập.

Phương pháp thực tiễn: Điều tra, quan sát, thực nghiệm sư phạm, được sử dụng trong quá trình khảo sát thực tế dạy và học piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc tại Khoa thanh nhạc, trường Đại học VHNT Quân đội, khảo sát ý kiến của giảng viên và học viên trước và sau khi đổi mới phương pháp giảng dạy.

6. Những đóng góp của luận văn

Các vấn đề được nghiên cứu trong luận văn góp phần làm sáng tỏ thêm về lý luận dạy học môn Piano phổ cập tại khoa Thanh nhạc, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội.

Xây dựng vấn đề “dạy piano phổ cập” thành một khái niệm khoa học, đóng góp cho ngành lý luận và phương pháp dạy học âm nhạc.

Các đề xuất của luận văn sẽ góp phần ứng dụng một số biện pháp dạy học môn piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc, Trường Đại học VHNT Quân đội.

Luận văn có thể làm tài liệu tham khảo cho các trường có cùng ngành đào tạo ngành Thanh nhạc và những người quan tâm.

7. Bố cục của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, Luận văn gồm có 02 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và thực tiễn.

Chương 2: Biện pháp dạy học môn Piano phổ cập cho học viên Trung cấp Thanh nhạc.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

1.1. Cơ sở lý luận

1.1.1. Một số khái niệm

1.1.1.1. Dạy học

Dạy học là một quá trình truyền tải kiến thức cho người học nhằm hình thành và phát triển nhân cách nói chung và nhân cách nghề nghiệp nói riêng, do giáo viên thực hiện theo nội dung, chương trình đào tạo đã định nhằm giúp người học đạt được các mục tiêu học tập theo từng bài học hoặc toàn khóa đào tạo.

1.1.1.2. Phương pháp

Phương pháp là hệ thống tổ hợp các cách thức sử dụng được sắp xếp theo một trật tự nhất định để tiến hành hoạt động, nhằm đạt tới mục tiêu trong một hoạt động nào đó.

1.1.1.3. Phương pháp dạy học

Phương pháp dạy học là tổ hợp cách thức hoạt động của thầy và trò trong quá trình dạy học. Hoạt động này do người thầy làm chủ đạo, thực hiện các nhiệm vụ dạy học nhằm tổ chức hoạt động nhận thức và thực hành của học sinh. Phương pháp dạy học đóng vai trò quan trọng trong quá trình dạy học, ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng, kết quả dạy học.

1.1.1.4. Phương pháp dạy học piano

Phương pháp dạy học piano là tổ hợp cách thức hoạt động của thầy và trò trong quá trình dạy học, là một hệ thống những hành động có mục đích của giảng viên nhằm tổ chức hoạt động nhận thức và thực hành học piano để hình thành và phát triển các kỹ năng nhận thức, kỹ năng thực hành trên đàn piano cho học viên sinh viên như tư thế ngồi, tư thế tay, các kỹ thuật legato, staccato, legato hai nốt... được tiến hành dưới vai trò chủ đạo của thầy, nhằm đạt được mục tiêu dạy piano.

1.1.1.5. Phổ cập

Phổ cập nghĩa là làm cho trở thành rộng khắp, đến với quần chúng rộng rãi. Tức là vấn đề nào đó được cá nhân hoặc tổ chức tác động đến với mục tiêu phổ cập thì nó có cơ hội được nhân rộng, được phát triển ở một địa bàn nào đó, một trình độ văn hóa nhất định để đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội.

1.1.2. *Dạy đàn piano*

1.1.2.1. *Khái quát về piano*

Piano là một loại nhạc cụ rất một nhạc cụ thông dụng và rất cần thiết cho những người hoạt động âm nhạc chuyên nghiệp và không chuyên, giữ vai trò quan trọng trong nền nghệ thuật nói chung và nghệ thuật âm nhạc nói riêng. Piano không chỉ được giảng dạy trong môi trường chuyên nghiệp mà còn được giảng dạy ở các bậc học tại các trường phổ thông, các trung tâm âm nhạc, từ nông thôn cho tới thành thị.

1.1.2.2. *Piano phổ cập*

Piano phổ cập là một môn học nhằm trang bị cho người học các kiến thức và kỹ thuật cơ bản khi chơi đàn piano, được đào tạo rộng rãi trong cả môi trường chuyên nghiệp và không chuyên. Đối tượng và mục đích học piano phổ cập rất đa dạng, người học piano phổ cập có thể ở độ tuổi thiếu niên, thanh niên, trung niên...

1.1.2.3. *Sự khác nhau giữa dạy piano phổ cập với piano chuyên nghiệp*

Dạy đàn piano phổ cập là hoạt động dạy và học nhằm làm cho người học ở một độ tuổi nhất định, một ngành học nhất định đạt được một lượng kiến thức nhất định theo mục đích, quy định của từng chuyên ngành và trình độ học vấn theo số năm học hoặc bậc học.

1.1.3. *Vai trò của học piano đối với ngành thanh nhạc*

Có thể nhận định rằng piano có vai trò rất quan trọng đối với nền nghệ thuật âm nhạc nói chung và chuyên ngành thanh nhạc nói riêng. Piano không chỉ là một môn học hỗ trợ cho thanh nhạc mà là một môn học quan trọng không kém chuyên ngành.

1.1.3.1. Hỗ trợ dạy học hát, phát triển tai nghe, nâng cao khả năng nhạy cảm với giai điệu

Trong quá trình phát triển của nghệ thuật thanh nhạc, không thể không nhắc đến sự tác động to lớn của cây đàn piano. Piano giữ một vị trí quan trọng trong quá trình đào tạo một ca sĩ chuyên nghiệp. Piano giúp người học có thể tự vỡ bài, nhận biết vị trí nốt nhạc một cách nhanh nhạy, hiểu được những yêu cầu của tác phẩm, những kí hiệu có trong tác phẩm, chia đoạn chia câu, phân biệt được giai điệu chính và phần bè phụ.

Bên cạnh đó cũng cần phải nói thêm, một trong những yêu cầu đặt ra đối với các ngành nghệ thuật âm nhạc nói chung và chuyên ngành thanh nhạc nói riêng là việc nghe và thể hiện chính xác cao độ của âm thanh.

1.1.3.2. Hoàn thiện giọng hát

Trong chương trình học của thanh nhạc không thể không kể đến các bài tập luyện thanh. Thông qua việc luyện tập các bài luyện thanh, giọng hát sẽ được cải thiện về nhiều mặt. Trước hết, việc luyện thanh sẽ giúp cho giọng hát ngày càng trở nên to và rõ ràng hơn. Tiếp đến, luyện thanh giúp người học có luồng hơi tốt hơn và sâu hơn.

1.1.3.3. Đáp ứng nhu cầu của chuyên ngành

Đối với học viên chuyên ngành thanh nhạc, piano đóng một vai trò rất quan trọng, là một trong những phương tiện quan trọng giúp ích rất nhiều trong việc trau dồi kiến thức âm nhạc, nâng cao khả năng tư duy âm nhạc, rèn luyện trí nhớ, tai nghe, giúp học viên có khả năng sử dụng đàn piano một cách cơ bản và tương đối, qua đó dùng làm phương tiện hỗ trợ cho chính chuyên ngành của mình.

1.2. Khái quát về Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội và khoa thanh nhạc

1.2.1. Quá trình hình thành và một số thành tựu của nhà trường

1.2.1.1. Sự hình thành và phát triển Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội

Trường Đại học VHNT Quân đội được thành lập ngày 23 tháng 09 năm 1955 với tên gọi Trường Nghệ thuật Quân đội. Từ năm 1995 đến năm 2005, Trường đổi tên thành Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Quân đội. Và trường chuyển thành Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội từ năm 2006 đến nay.

Nhà trường thực hiện các nhiệm vụ của một trường đại học theo quy định của Nhà nước. Tham gia đào tạo diễn viên văn hoá - nghệ thuật và cán bộ chuyên trách các đoàn nghệ thuật cho các nước bạn Lào, Campuchia; tham gia các hoạt động văn hoá - nghệ thuật phục vụ cho quân đội và nhân dân; hợp tác quốc tế đại học và sau đại học trong lĩnh vực văn hoá - nghệ thuật, nghiên cứu khoa học về các lĩnh vực văn hoá - nghệ thuật phục vụ cho công tác đào tạo.

1.2.1.2. Khái quát thành tựu đào tạo

Hơn 60 năm xây dựng và trưởng thành, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội đã đào tạo nên những tài năng về lĩnh vực văn hóa nghệ thuật cho quân đội và xã hội; đóng góp to lớn vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Trải qua quá trình đào tạo và phát triển, nhà trường đã đạt được nhiều thành tựu quý giá, vinh dự được Tổng cục chính trị tặng nhiều bằng khen về thành tích đào tạo, biểu diễn và hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ. Bên cạnh đó, nhà trường cũng được một số tỉnh thành tặng bằng khen về công tác dân vận, giúp đỡ xây dựng phong trào văn hoá văn nghệ ở các địa phương.

1.2.2. Khoa Âm nhạc và Khoa Thanh nhạc

1.2.2.1. Khái quát về Khoa Âm nhạc

Khoa Âm nhạc được thành lập ngay khi Trường Nghệ thuật Quân đội (nay là trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội) ra đời. Từ những ngày đầu, Khoa được Ban giám hiệu nhà trường giao nhiệm vụ đào tạo nhạc sĩ, nhạc công chuyên nghiệp cho các đoàn nghệ thuật trong và ngoài Quân đội, cũng như đảm nhận nhiệm vụ đệm cho khoa Thanh nhạc và khoa Múa. Khoa đào tạo các chuyên ngành như sáng tác, chỉ huy, biểu diễn nhạc cụ phương Tây (Piano, Guitar, Drum...).

1.2.2.2. Khái quát về Khoa Thanh nhạc

Khoa Thanh nhạc của Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội được coi là một trong những khoa tiên phong trong hoạt động dạy và học. Trải qua quá trình hình thành và phát triển, khoa Thanh nhạc đã khẳng định được thương hiệu của mình, là cái nôi đào tạo nên những diễn viên, ca sỹ có đủ đức và tài, đồng thời cũng là những chiến sĩ nghệ sĩ.

1.3. Thực trạng dạy học piano phổ cập cho hệ Trung cấp Thanh nhạc

1.3.1. *Đội ngũ giảng viên*

Nhà trường có đội ngũ cán bộ giảng viên với kinh nghiệm giảng dạy lâu năm, chuyên môn vững vàng, luôn đi đầu trong công tác đổi mới phương pháp giảng dạy, linh hoạt trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động giảng dạy.

1.3.2. *Đặc điểm của học viên Trung cấp Thanh nhạc*

Trường Đại học VHNT Quân đội, ngoài các phòng ban và các khoa ra còn có Nhà hát nghệ thuật thực hành. Đây là nơi có chức năng xây dựng các chương trình nghệ thuật lớn nhỏ trong và nước, phục vụ trong và ngoài quân đội.

Trong những năm gần đây, trường Đại học VHNT Quân đội đã có những thay đổi trong quy chế tuyển sinh. Hiện tại trường chỉ tuyển sinh hệ trung cấp quân sự.

Một điểm cũng cần nêu ra ở học viên trung cấp thanh nhạc nói riêng và các ngành khác nói chung đó là hầu hết các em chỉ chú trọng vào chuyên môn, trước khi thi vào trường các em đã có thể hát được mà không cần phải đọc xướng âm hay học phân tích tác phẩm, học piano phổ cập...

1.3.3. *Chương trình, giáo trình môn Piano phổ cập*

1.3.3.1. *Chương trình*

Môn học trang bị cho học viên chuyên ngành thanh nhạc những hiểu biết cơ bản nhất về đàn piano để có thể nâng cao trình độ tư duy âm nhạc, năng lực chuyên môn, đồng thời áp dụng vào phục vụ chuyên ngành học của mình.

Phân bổ thời gian:

4 đơn vị học trình / 4 học kỳ: 60 tiết

Lên lớp lý thuyết và thực hành: 1 đơn vị học trình / 1 học kỳ (bắt đầu từ năm thứ 2, học kỳ 3)

Tiêu chuẩn đánh giá:

Điểm môn học được đánh giá theo thang điểm 10, điểm lẻ tính theo 0,25; 0,5 và 0,75.

1.3.3.2. Tài liệu, giáo trình

Hiện nay, Trường Đại học VHNT Quân đội chưa có giáo trình dành riêng cho môn học piano phổ cập của học viên thanh nhạc. Những tài liệu hiện có được tập hợp dựa trên nhiều nguồn khác nhau, do tập thể giảng viên chọn lọc qua quá trình được đào tạo trước đó thông qua sự nhất trí ở mỗi đơn vị khoa.

Tuyển tập Etude Op 139; 599 - Tác giả C. Czerny

Phương pháp học đàn Piano tập I, II - Tác giả John Thompson,
Nxb Văn nghệ Thành phố Hồ Chí Minh

Tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng, tác giả Lê Dũng, Nxb Văn nghệ Thành phố Hồ Chí Minh

.Phương pháp học Piano Méthode Rose - Tác giả Ernes Van de Velde

1.3.4. Thực tế dạy và học piano phổ cập cho hệ Trung cấp Thanh nhạc

1.3.4.1. Về việc dạy piano phổ cập

Qua tìm hiểu tình hình thực tế về việc dạy học piano cho học viên trung cấp thanh nhạc tại trường Đại học VHNT Quân đội, chúng tôi nhận thấy còn nhiều tồn tại, hạn chế, bất cập trong chương trình giảng dạy cũng như phương pháp giảng dạy của giảng viên.

Có thể thấy nội dung chương trình học vừa nêu ra ở trên có một số phần khá khó cho học viên, vì nhìn chung học viên thanh nhạc, ngay từ đầu đã không có sự chú trọng vào piano, thậm chí một số

học viên còn chưa được tiếp xúc với piano, chưa nắm được nhạc lí cũng như kĩ thuật cơ bản...

1.3.4.2. Về việc học piano phổ cập

Trường Đại học VHNT Quân đội ngoài các khoa, phòng ban ra còn có Nhà hát thực hành biểu diễn. Đây là một điều kiện rất thuận lợi để các học viên có môi trường thực hành thường xuyên hơn sau những giờ học lý thuyết trên lớp.

Khi thi đầu vào không đặt nặng vấn đề lý thuyết nên nhiều em bị rỗng kiến thức nền, cả kiến thức âm nhạc nói chung và kiến thức về piano nói riêng...

Một điểm cũng cần nêu ra đối với việc học piano phổ cập nói chung và học piano của học viên trung cấp thanh nhạc nói riêng là về cơ sở vật chất và điều kiện địa lý.

Bên cạnh đó, tâm lý các em học viên chỉ coi piano là một môn phụ, nên xảy ra tình trạng đi học không đều, mang tâm lý “học cho có” hoặc là học chỉ để đủ điều kiện qua môn, nên không chú tâm đến môn học.

Tiểu kết chương 1

Trường Đại học VHNT Quân đội là một Trường Đại học thuộc Quân đội nhân dân Việt Nam, mỗi học viên vừa là một chiến sĩ, vừa là một nghệ sĩ. Với đặc thù như vậy, nhà trường có các chính sách giáo dục và đào tạo khác biệt để phù hợp với chức năng nhiệm vụ của nhà trường.

Qua phân tích thực tiễn, chúng tôi thấy bên cạnh những ưu điểm vượt trội mà khoa và nhà trường đã đạt được, có một số hạn chế nhất định trong dạy học môn piano phổ cập cho học viên trung cấp Thanh nhạc, từ nội dung chương trình, giáo trình tài liệu giảng dạy, thái độ học tập của học viên cho đến phương pháp dạy học của giảng viên. Vậy nên để đạt được nhiều kết quả tốt hơn, chúng tôi nhận thấy cần có sự điều chỉnh để tiếp tục phát huy những mặt tích cực đã có và bổ sung những biện pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo.

Chương 2

BIỆN PHÁP DẠY HỌC MÔN PIANO PHỔ CẬP CHO HỌC VIÊN TRUNG CẤP THANH NHẠC

2.1. Điều chỉnh nội dung chương trình

2.1.1. Nguyên tắc điều chỉnh

2.1.1.1. Đảm bảo tính vừa sức

Lý do chọn nguyên tắc: Như đã nêu ra trong phần thực trạng ở chương một, học viên trung cấp thanh nhạc khi thi tuyển đầu vào có sự chênh lệch và khác biệt nhất định về phần lý thuyết và khả năng chơi piano khác nhau, có những em đã được học từ trước, còn có những em thì chưa được làm quen với piano bao giờ.

Mục đích nguyên tắc: Nguyên tắc này đảm bảo cho quá trình dạy học đáp ứng được với thực trạng phát triển không đồng đều về khả năng, tâm sinh lý của học viên diễn ra trong quá trình dạy học.

Nội dung nguyên tắc: Dạy học vừa sức có ý nghĩa là những yêu cầu, nhiệm vụ học tập do giảng viên nêu ra phải phù hợp với khả năng hiện có của học viên.

2.1.1.2. Đảm bảo tính thực tiễn

Lý do nêu nguyên tắc: Môn piano phổ cập ngoài việc giúp học viên nắm vững được các kỹ thuật khi chơi đàn piano, còn giúp học viên ứng dụng được vào thực tế, như việc chơi các tác phẩm thanh nhạc soạn cho piano hoặc việc đệm hát khi không có giảng viên hướng dẫn.

Mục đích nguyên tắc: Giúp giảng viên có sự điều chỉnh chương trình phù hợp với đối tượng cụ thể, sát với thực tế, bên cạnh đó có cách truyền đạt dễ hiểu, giúp cho người học nắm vững về mặt lý thuyết, thấy rõ được những giá trị và vai trò của kiến thức đã được học đối với thực tiễn.

Nội dung nguyên tắc: Nguyên tắc này đòi hỏi trong quá trình dạy học ngoài việc nắm chắc được lý thuyết cũng như kỹ thuật của môn học, giảng viên cần phải nắm rõ được nhu cầu học của học viên cũng như yêu cầu của môn học.

2.1.1.3. Đảm bảo tính khoa học

Lý do chọn nguyên tắc: Như đã nêu ra ở trên, nguồn tài liệu, giáo trình dùng cho việc dạy học môn piano phổ cập còn nhiều hạn chế, tài liệu còn thiếu, mỗi giảng viên lại sử dụng bài trong nhiều tài liệu khác nhau gây ra sự không đồng nhất.

Mục đích nguyên tắc: Giúp giảng viên có sự nhận định đúng đắn về mục đích của môn học, có sự chuẩn bị kỹ càng về phương pháp giảng dạy cũng như tài liệu giáo trình.

Nội dung nguyên tắc: Nguyên tắc này đòi hỏi trong quá trình dạy học phải cung cấp cho học viên những nguồn tài liệu đảm bảo tính khoa học, là những tài liệu giáo trình đã được kiểm chứng, lựa chọn kỹ càng, có hệ thống, có sự ảnh hưởng nhất định đến khả năng, nhận thức của đối tượng cần hướng đến.

2.1.2. Biện pháp điều chỉnh

2.1.2.1. Điều chỉnh về nội dung giảng dạy

Như đã trình bày ở trên, do nội dung chương trình học còn nhiều bất cập nên chúng tôi có một vài sửa đổi và đóng góp nhằm thay đổi để phù hợp với đối tượng là học viên trung cấp thanh nhạc hơn.

Cần bổ sung một số phần lý thuyết và kỹ thuật phục vụ cho việc đệm ca khúc như các hợp âm cơ bản và cách đặt hợp âm cơ bản cho ca khúc.

2.1.2.2. Điều chỉnh về phương pháp giảng dạy

Để hoạt động dạy học đạt được kết quả cao, ngoài việc nắm được kiến thức, người dạy cần có những phương pháp phù hợp với môn học và với từng đối tượng cụ thể.

2.1.3. Dự kiến nội dung chương trình được điều chỉnh

** Nội dung dạy học của Học kỳ I năm thứ nhất (tối thiểu)*

Giới thiệu tư thế ngồi, cách đặt tay, quy định số ngón tay khi chơi đàn piano.

Xác định vị trí nốt nhạc trên đàn piano.

Tập đọc nốt nhạc khóa Sol.

Gam trưởng, thứ song song từ 0 đến 2 dấu hóa (cụ thể là dấu thăng), tập luyện trên 2 quãng 8 với kỹ thuật legato và staccato.

*** Nội dung dạy học của Học kỳ I năm thứ hai**

Gam trưởng và gam thứ từ 0 đến 2 dấu hóa (cụ thể là 0 đến 2 dấu giáng) + gam rải trên 2 quãng 8 với kỹ thuật legato và staccato.

Bài tập kỹ thuật (hanon), bài tập etude kết hợp nốt 2 tay ở khóa Sol và khóa Fa.

Bài tập thị tấu và thực hành luyện tập các hợp âm cơ bản bậc I, IV, V của các gam đã nêu trên theo tiết điệu.

Bài tập phức điệu.

Thi học kì I: Gam, 01 etude, 01 phức điệu, đệm 01 ca khúc tự do có phần hợp âm cơ bản ghi sẵn.

*** Nội dung dạy học của Học kỳ II năm thứ hai**

Gam trưởng và gam thứ từ 3 - 5 dấu hóa (cụ thể là từ 3 - 5 dấu giáng), hợp âm rải trên 2 quãng 8 với kỹ thuật legato và staccato.

Bài tập etude.

Bài tập phức điệu.

Bài tập thị tấu.

Đặt hợp âm cơ bản cho ca khúc.

Thi học kỳ II (thi hết môn)

Gam, 01 etude, 01 phức điệu, đệm 01 ca khúc tự chọn.

2.1.4. Bổ sung và thay thế một số bài tập vào nội dung chương trình

2.1.4.1. Bài luyện hợp âm bậc I, IV, V theo các tiết nhịp

Việc học về các hợp âm cơ bản bậc I, IV, V rất có ý nghĩa đối với các chuyên ngành nghệ thuật nói chung và chuyên ngành thanh nhạc nói riêng. Các hợp âm cơ bản nêu trên xuất hiện từ trong những bản nhạc cổ điển cho nhiều loại nhạc cụ, cho đến những ca khúc dạy trong các trường chuyên nghiệp, ca khúc nhạc nhẹ trên thị

trường, ca khúc thiếu nhi dùng trong các trường tiểu học trung học cơ sở...

2.1.4.2. Bài tập đặt hợp âm cơ bản cho ca khúc

Đối với người học thanh nhạc, đặt hợp âm cơ bản cho ca khúc là một kỹ năng rất cần thiết, gắn liền với thực tiễn. Bởi vì không phải ca khúc nào cũng có phần hợp âm ghi sẵn, hoặc là có phần hợp âm ghi sẵn nhưng nếu người hát muốn hát ở giọng khác, lúc đó các em sẽ phải tự đặt phần hợp âm.

2.1.4.3. Bài tập etude

Vi đối tượng dạy ở đây là học viên trung cấp thanh nhạc, nên những bài etude trước đây có phần chưa phù hợp, đặc biệt là ở học kì một.

2.1.4.4. Bài tập phức điệu

Là một trong những bài tập rất quan trọng nhưng thường bị bỏ quên với lý do là quá khó và phức tạp, nên gần như chỉ đưa vào giảng dạy cho piano chuyên nghiệp. Phức điệu có vai trò vô cùng quan trọng đối với nghệ thuật âm nhạc nói chung và đối với thanh nhạc nói riêng.

2.1.4.4. Bài tập thị tấu

Thị tấu là một kỹ năng rất quan trọng, rèn luyện thị tấu nhiều giúp học viên nắm được các lý thuyết cơ bản như vị trí nốt nhạc, các âm hình tiết tấu... Từ đó tạo năng vỡ bài và khả năng phân xạ với bản nhạc bất kì.

Các bước thị tấu dành cho học viên trung cấp thanh nhạc gồm:

Xác định khóa nhạc

Xác định dấu hóa

Xác định số chỉ nhịp

Xác định các âm hình tiết tấu

Đọc lướt qua các nốt nhạc

Thực hành trên đàn với tốc độ phù hợp với từng học viên

2.1.4.4. Bài tập Hanon

Các bài tập luyện ngón Hanon giúp cho người học đạt được sự đồng đều, độc lập và cân bằng giữa các ngón tay khi chơi piano. Các kĩ thuật thường thấy trong bộ sách Hanon như luyện hợp âm rải, điệp nốt, luyện quãng tám, các âm luyện láy, hoa mỹ.

2.2. Biện pháp hướng dẫn rèn luyện kỹ năng thực hành

2.2.1. Luyện các bài tập cơ bản

2.2.1.1. Luyện gam

Trước khi vào phần tập luyện, giảng viên cần kiểm tra tư thế ngồi, tư thế tay cho học viên, luôn luôn nhắc nhở học viên ngồi thẳng lưng, ngồi vào giữa đàn, cổ tay thẳng và ngón tay cong tròn, thả lỏng cổ tay, không để ngón tay bị gãy. Sau đó giới thiệu qua về phần lý thuyết và cách thức luyện gam, gồm có: khi luyện gam sẽ luyện dưới dạng legato và staccato, luyện lần lượt các cặp gam trưởng thứ song song theo số lượng dấu hóa tăng dần, luyện trên hai quãng 8.

Dạng thứ nhất, vẫn theo hệ thống ngón tay của gam Đô trưởng, bắt đầu trên phím trắng (trừ gam Fa trưởng và Si trưởng), hệ thống ngón tay cơ bản này tiếp tục được sử dụng nâng cao hơn trên chạy gam hai quãng tám:

Dạng thứ hai, hệ thống ngón tay phát triển ở các gam bắt đầu trên phím đen. Ở dạng này, thứ tự xếp ngón tay không tuân theo một quy định chặt chẽ như dạng thứ nhất, mà nó biến chuyển theo từng gam, mỗi gam lại có một hệ thống ngón tay khác nhau, đòi hỏi học người học cần ghi nhớ chính xác.

2.2.1.2. Luyện etude

Để học viên học etude được một cách hiệu quả nhất, trước hết cần giới thiệu đôi nét về etude để các em hiểu được bản chất, vai trò của etude, từ đó sẽ có cách nắm bắt và thể hiện tác phẩm một cách đúng nhất. Việc học etude giúp các em giải quyết những kỹ thuật như: chạy ngón liền bậc hay hợp âm rải, nốt hoa mỹ, luyện quãng ba, quãng sáu, quãng tám, quãng mười, điệp nốt, hợp âm...

2.2.1.3. Luyện Hanon

Như đã nêu ra ở phần thực trạng, học viên trung cấp thanh nhạc có hạn chế khá lớn về mặt nhận biết nốt nhạc trên khóa nhạc, đặc biệt là đọc nốt nhạc trên khóa Fa, nên khi dạy các bài tập hanon, chúng tôi sẽ dạy theo phương pháp là phân tích và chỉ ra kỹ thuật trong bài hanon đó, sau đó chỉ ra và thực hành trên đàn Motif có trong bài, vì mỗi bài hanon chỉ có một Motif nhất định. Khi đó học viên sẽ nắm bắt và làm theo Motif, chứ không đọc từng nốt ghi trên bản nhạc, như thế sẽ vừa gây mất thời gian vừa không đạt được hiệu quả.

2.2.1.4. Luyện phức điệu

Phức điệu thường được sáng tác trên chất liệu những điệu nhảy cổ. Vì vậy khi tập luyện cần chú ý đến tiết nhịp để làm rõ được tính chất của bài. Phải làm rõ tiết nhịp, nhấn phách mạnh rõ (minuet, polonise...). Âm nhạc phức điệu yêu cầu chi tiết trong bài một cách quy củ, nghiêm khắc, đòi hỏi sự thống nhất về các chi tiết của nốt (liền, nảy, legato...), thống nhất về âm lượng, âm sắc (nhân, forte, piano...), nếu ko có chú thích đặc biệt thì phải đánh các nốt đen, các nốt móc đơn có âm lượng và sắc thái giống nhau. Ở những nốt hoa mỹ thì đã có chú thích từng dạng một, cần phải làm rõ và chính xác.

2.2.2. Một số kỹ năng khác hỗ trợ cho đệm hát

2.2.2.1. Luyện kỹ năng thị tấu hợp âm

Việc luyện thị tấu hợp âm giúp học viên nhớ được kí hiệu của từng hợp âm, có phản xạ nhanh hơn, từ đó vỡ bài nhanh hơn, rút ngắn thời gian luyện tập, giúp ích rất nhiều cho việc đệm hát sau này. Đặc biệt việc thị tấu hợp âm cũng sẽ giúp giảng viên nhìn ra được thiếu sót của học viên, từ đó bổ sung kịp thời, phải chắc chắn được rằng việc các em nắm được hợp âm và thực hành được là có cơ sở, chứ không phải theo kiểu học vẹt.

2.2.1.2. Luyện kỹ năng luân chuyển hợp âm theo tiết nhịp

Trước tiên, cần giảng qua phần lý thuyết để học viên hiểu và nắm rõ trước khi đi vào thực hành. Các vấn đề ở đây gồm có: tiết

nhịp, khái niệm về hợp âm, kí hiệu hợp âm, hợp âm bậc I, IV, V/V7 ở từng loại giọng khác nhau.

Về tiết nhịp, cần chỉ ra cho học viên hiểu sâu hơn cách đánh nhịp để làm rõ phách mạnh và phách yếu của từng loại nhịp. Ví dụ nhịp 2/4 thì trong mỗi ô nhịp có 2 phách, mỗi phách bằng một nốt đen, phách thứ nhất là phách mạnh, phách thứ hai là phách yếu (giảng viên sẽ minh họa bằng cách đánh nhịp theo sơ đồ).

2.2.2.3. Luyện kỹ năng đặt hợp âm cơ bản cho ca khúc

Sau khi học viên đã nắm vững được các hợp âm cơ bản và cách tiến hành các hợp âm đó theo các tiết điệu, chúng tôi sẽ hướng dẫn các em cách đặt các hợp âm đó vào các ca khúc cụ thể. Để đặt được các hợp âm cơ bản, chúng tôi tiến hành qua các bước sau đây:

Bước 1: Xác định giọng (và dịch giọng luôn nếu cần thiết)

Bước 2: Xác định các hợp âm cơ bản

Bước 3: Đặt hợp âm

2.2.2.3. Tập kỹ thuật đệm một số ca khúc trong chương trình học của học viên trung cấp thanh nhạc

Như chúng tôi đã nêu ra ở phần nguyên tắc điều chỉnh chương trình, nội dung chương trình học phải đảm bảo tính thực tiễn, học phải đi đôi với hành, đặc biệt là đối với đối tượng học viên trung cấp thanh nhạc. Vì vậy, để đảm bảo được việc học viên có thể ứng dụng được môn piano phổ cập vào chuyên ngành của mình, cũng như nâng cao khả năng đệm hát, nên chúng tôi sẽ có phần tập kỹ thuật đệm một số ca khúc trong chương trình học của trung cấp thanh nhạc.

2.3. Các biện pháp khác

2.3.1. Sử dụng phương pháp dạy học tích cực

2.3.1.1. Phương pháp dạy học lấy học viên làm trung tâm

Mặc dù nắm vững và hiểu sâu về chuyên môn, nhưng giảng viên cần có sự chọn lọc, không nên áp đặt, duy ý chí, tức là phải dạy những gì người học cần, chứ không phải dạy những gì mình có.

2.3.1.2. Phương pháp trực quan sinh động

Trong quá trình dạy học, giảng viên phải có những phương pháp nhằm lôi cuốn hấp dẫn tạo hứng thú học hỏi cho người học, tác động mạnh mẽ lên cảm xúc của họ, bởi tình cảm có vai trò quan trọng đối với hoạt động của con người, thôi thúc con người hành động. Đặc biệt với đối tượng cụ thể là học viên trung cấp thanh nhạc chúng tôi nói đến ở đây, không phải học viên nào cũng có hứng thú với môn học piano ngay từ đầu, thậm chí có những học viên còn cảm thấy khá khó chịu khi phải học piano, một môn học mà các học viên chỉ coi là môn phụ. Nên việc tạo ra cảm hứng để lôi cuốn học viên, tạo cho học viên sự hứng thú với môn học là vô cùng cần thiết.

2.3.1.3. Phương pháp dạy học theo nhóm

Bên cạnh phương pháp dạy học cá nhân, cần bổ sung thêm phương pháp dạy học theo nhóm. Với phương pháp này, từng cá nhân sẽ được liên kết với nhau thành một nhóm nhỏ, tùy vào số lượng học viên của từng lớp mà sẽ có sự phân chia số lượng học viên của từng nhóm, mỗi nhóm từ 3 - 5 học viên.

2.3.2.4. Phương pháp kiểm tra đánh giá

Kiểm tra, đánh giá là một phần không thể thiếu trong giáo dục và đào tạo, luôn được xã hội quan tâm và là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của giáo dục trong nhiều năm nay. Tuy nhiên việc kiểm tra đánh giá ở đa số cơ sở giáo dục nói chung và Trường Đại học VHNT Quân đội nói riêng còn chưa sát sao, chưa được chú trọng.

2.3.2. Hướng dẫn học viên tự thực hành luyện tập

Với các ngành nghệ thuật nói chung và ngành Piano nói riêng thì việc tự học là vô cùng quan trọng, bất kể là học chuyên nghiệp hay học bán chuyên nghiệp.

Về phía nhà trường, cần tạo điều kiện, cho học viên thuê hoặc mượn phòng đàn để tập luyện, vì học viên trung cấp thanh nhạc ở tại kí túc xá trong khuôn viên trường luôn nên việc đi lại rất thuận tiện. Cần có những quy định cụ thể, rõ ràng về việc sử dụng và bảo quản cơ sở vật chất của nhà trường.

Về phía giảng viên, sau mỗi buổi học, giảng viên cần giao nhiệm vụ cụ thể và ra điều kiện cho học viên, trong một khoảng thời gian nhất định phải hoàn thành được những nội dung gì, nghĩa là cần gây sức ép cho học viên nhưng ở mức vừa phải.

2.4. Thực nghiệm sư phạm

2.4.1. Mục đích thực nghiệm

Thông qua thực nghiệm để xác thực tính khoa học, thực tiễn và hiệu quả của việc đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo môn piano phổ cập cho học viên thanh nhạc ở Khoa Âm nhạc.

2.4.2. Đối tượng thực nghiệm

Chúng tôi đã tiến hành thực nghiệm tại lớp H40 của Khoa Thanh nhạc, Trường Đại học VHNT Quân đội, chia làm 2 nhóm:

Nhóm thực nghiệm: 4 học viên

Nhóm đối chứng: 8 học viên

Thời gian thực nghiệm: học kỳ I, năm học 2020-2021

2.4.3. Nội dung thực nghiệm

Chúng tôi áp dụng chương trình giảng dạy mới, đưa thêm phức điệu và bài luyện ngón hanon, bài thị tấu hợp âm vào, cùng với việc thay đổi hình thức học cá nhân sang học nhóm, và cách thức tổ chức lớp học theo những đề xuất đã nêu trên.

2.4.4. Tổ chức thực nghiệm

Nhóm 1 (4 học viên): Chúng tôi dạy theo hình thức học cá nhân, sử dụng chương trình và phương pháp hiện có

Nhóm 2 (8 học viên): Chúng tôi bổ sung bài tập hanon, bài tập phức điệu vào chương trình, thay thế một số etude để phù hợp với khả năng của từng học viên, bên cạnh đó tăng cường nội dung đệm các hợp âm cơ bản theo tiết điệu, thị tấu hợp âm.

2.4.5. Kết quả thực nghiệm

Sau khi kết thúc kỳ học, nhóm giảng viên tham gia thực nghiệm có một số kết luận như sau:

Về bài tập luyện ngón: Nhìn chung học viên cả hai nhóm đáp ứng được yêu cầu đặt ra của chương trình, tuy nhiên học viên nhóm hai hoàn thành bài tập tốt hơn nhóm vì bài tập vừa sức.

Về kỹ năng thị tấu: Các học viên ở nhóm một còn bị thụ động trong việc thị tấu, nhận biết nốt nhạc và hợp âm chậm, các học viên ở nhóm hai đọc nốt nhạc và nhận biết hợp âm nhanh và chính xác hơn.

Về tư duy âm nhạc: Học viên nhóm một tuy vẫn có tư duy nhạc nhưng chưa sâu, còn học viên nhóm hai có tư duy âm nhạc và tai nghe tốt hơn thông qua việc học phức điệu.

Về kĩ năng đệm hợp âm theo tiết điệu: Học viên nhóm một đặt hợp âm chưa đúng nhịp phách và còn đánh sai nốt trong hợp âm, học viên nhóm hai nhận biết được hòa thanh và tự đệm được các hòa thanh cơ bản một cách thành thạo trên nhiều tiết điệu khác nhau.

Tiểu kết chương 2

Sau quá trình nghiên cứu thực trạng dạy học và xác định được mục tiêu của môn học đối với đối tượng là học viên trung cấp thanh nhạc, chúng tôi nhận thấy cần thiết phải có những sự đổi mới về cả nội dung chương trình và phương pháp giảng dạy nhằm mang lại một kết quả thiết thực và khả thi hơn..

Qua quá trình thực nghiệm sư phạm, chúng tôi đã thu được kết quả từ việc giảng dạy và có sự so sánh đối chiếu giữa chương trình và phương pháp dạy học cũ với chương trình và phương pháp dạy học mới, qua đó có sự điều chỉnh trong nội dung của luận văn được tốt hơn.

Với đặc thù là học viên trung cấp thanh nhạc, sau khi tốt nghiệp sẽ trở thành quân nhân, hoạt động trong các đoàn nghệ thuật quân khu, khác với các ca sĩ tự do hay những người học ra trường là giáo viên, chúng tôi đã bổ sung và thay thế những nội dung và phương pháp dạy học đảm bảo vừa sức với ngành học, phù hợp với mục đích yêu cầu đào tạo nên một người ca sĩ hoạt động trong môi trường Quân đội.

Với những kết quả bước đầu thu được, chúng tôi sẽ có những điều chỉnh để tiếp tục hoàn thiện đề tài, hoàn thành mục tiêu nghiên cứu đã đề ra.

KẾT LUẬN

Có thể nói rằng piano có vai trò vô cùng quan trọng đối với ngành thanh nhạc, điều này đã được chứng minh và công nhận trong rất nhiều công trình nghiên cứu và học tập ở cả trong nước cũng như ở nước ngoài. Trong luận văn này chúng tôi đã phân tích và làm rõ vai trò của piano phổ cập đối với đối tượng cụ thể là học viên trung cấp thanh nhạc tại trường Đại học VHNT Quân đội.

Thông qua quá trình tìm hiểu tại trường Đại học VHNT Quân đội và quá trình học tập, nghiên cứu tại ĐHSP Nghệ thuật Trung ương trong thời gian vừa qua, chúng tôi đã quan sát, tìm hiểu một cách kỹ càng và có sự nhìn nhận thực tế về thực trạng dạy và học môn piano phổ cập tại trường Đại học VHNT Quân đội để có thể đưa ra những đánh giá thẳng thắn, cụ thể, khách quan.

Trong quá trình nghiên cứu, chúng tôi đã tham khảo những công trình nghiên cứu của các tác giả trong và ngoài nước, đồng thời tham khảo nhiều ý kiến của các giảng viên trực tiếp dạy môn piano phổ cập cho học viên trung cấp thanh nhạc ở Khoa Âm nhạc, trường Đại học VHNT Quân đội, cũng như tham khảo ý kiến của trường, phó khoa Thanh nhạc.

Sau khi đưa ra các giải pháp, chúng tôi đã tổ chức thực nghiệm sư phạm để có sự so sánh đối chiếu và đánh giá. Thông qua quá trình thực nghiệm sư phạm bằng việc áp dụng các giải pháp, chúng tôi đã nhận thấy những tiến bộ của học viên về cả nhận thức cũng như thái độ học tập đối với môn học.

Hơn 60 năm xây dựng và trưởng thành của Nhà trường gắn liền với lịch sử phát triển của đất nước, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội luôn xác định rõ chức năng, nhiệm vụ là nơi đào tạo, ươm trồng những tài năng về văn hóa nghệ thuật cho quân đội và xã hội. Trường đã đào tạo nhiều thế hệ nhạc sĩ, nghệ sĩ, cán bộ diễn viên có tên tuổi và xây dựng được những tác phẩm văn hóa nghệ thuật đỉnh cao, được Giải thưởng Hồ Chí Minh, góp phần xứng

đáng vào sự nghiệp xây dựng đời sống văn hóa nghệ thuật của quân đội và của đất nước.

Trường và khoa Âm nhạc luôn phấn đấu không ngừng để hướng tới một môi trường đào tạo ngày càng chuyên nghiệp, chất lượng. Chính vì vậy trường và khoa luôn thúc đẩy các công tác nghiên cứu các đề tài khoa học mang tính thực tiễn và hiệu quả.

KHUYẾN NGHỊ

Qua việc nghiên cứu về thực trạng và chỉ ra những khó khăn và bất cập đó cùng với mong muốn mong muốn đóng góp giải pháp để nâng cao chất lượng giảng dạy piano phổ cập tại trường, chúng tôi có những khuyến nghị như sau:

Ban lãnh đạo Nhà trường cùng với lãnh đạo khoa Âm nhạc cần có sự thảo luận và đi đến thống nhất về tài liệu cũng như nội dung chương trình giảng dạy, đáp ứng mục tiêu của môn học rõ ràng. Bên cạnh đó cần có sự quan tâm và tạo điều kiện thuận lợi về cơ sở vật chất cho học viên để học viên có điều kiện luyện tập, học hành.

Giảng viên chuyên ngành Piano trong khoa Âm nhạc bên cạnh việc nghiên cứu tài liệu giảng dạy, cần nghiên cứu kỹ về từng đối tượng học viên để nắm được tâm tư cũng như những thiếu sót của học viên, từ đó có sự bổ sung và sửa đổi kịp thời. Bên cạnh đó cần có sự đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, tăng cường quá trình kiểm tra đánh giá nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.

Khoa Âm nhạc cùng với Khoa Thanh nhạc cần có sự hết hợp với nhau trong quá trình học nhằm tạo điều kiện cho các em học viên luyện tập chuyên môn kết hợp với việc đệm hát, tăng khả năng đàn hát và giúp các em nâng cao sự tự tin.

Học viên cần xác định rõ mục tiêu và nhiệm vụ trong học tập, có thái độ học tập nghiêm túc, chăm chỉ, rèn luyện tư cách phẩm chất tốt, cần có tinh thần ham học hỏi, mạnh dạn trao đổi những khó khăn trong quá trình học tập với giảng viên để tìm ra hướng giải quyết.